

Jaarverslag Partij voor de Dieren fractie Aa en Maas 2024

Fractie Aa en Maas
Voor dieren, natuur, milieu!

Inhoud

Inleiding	2
Over het waterschap	3
Onze mensen	4
Bijdragen	6
Communicatie	12

Inleiding

Het eerste volle jaar als fractie van de Partij voor de Dieren in het waterschap Aa en Maas achter de rug. We zijn lekker op stoom! En dat is nodig, want de weersextremen door klimaatverandering worden groter. In juni 2023 was het veel droger dan gemiddeld, we neigden naar recordwaarden. Maar door de vele regenbuien dit najaar is het het natste jaar ooit gemeten is geworden. De weersextremen nemen toe, waardoor het waterschap voor veel uitdagingen komt te staan om water vast te houden om te gebruiken voor droge perioden, maar ook water af te voeren als overstromingen dreigen bij wateroverschot. Ook de waterkwaliteit behoeft veel aandacht. Niet alleen om aan de eisen van de Europese Kaderrichtlijn Water te gaan voldoen, maar vooral voor de natuur en het leven in en om het water. En natuurlijk besteden we veel aandacht aan dierenwelzijn, omdat dieren geen stem hebben om voor zichzelf op te komen en andere politieke partijen dit niet doen.

Het jaarverslag beslaat de activiteiten en resultaten over 2024. U treft hierin informatie over onze fractie, onze bijdragen en de communicatie. Dit verslag is een kort overzicht van de belangrijkste zaken waar de Partij voor de Dieren zich in Aa en Maas mee bezig heeft gehouden. Voor meer informatie over deze onderwerpen kunt u terecht op onze website <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/> Uiteraard beantwoorden ook graag vragen via mail of persoonlijk.

Over het waterschap

Waterschap Aa en Maas bevindt zich in Oost Brabant. Aan de noordzijde wordt onze regio begrensd door rivier de Maas. De west- en zuidzijde volgt rivier de Aa tot en met Helmond. De oostzijde wordt begrensd door de provincie Limburg.

Er zijn 26 verkiesbare zetels en 4 geborgde zetels: 2 voor ongebouwd (boeren) en 2 voor natuurterreinen (natuurbeheerders). De coalitie bestaat uit Water Natuurlijk, PvdA, VVD en de geborgden. Onze PvdD fractie zit in de oppositie samen met de BBB, het CDA, 50Plus en de Algemene Waterschapspartij (AWP). Wij zijn groter dan de AWP en 50+ en even groot als de PvdA en het CDA.

De officiële taken van het waterschap:

- Waterveiligheid: dit staat bij iedere partij goed op het netvlies.
- Waterkwaliteit: voor het natuur- en milieu aspect zijn we blij dat fractie Water Natuurlijk de grootste partij is en de andere coalitiepartijen een groene agenda hebben. Daarmee wordt veel actie ondernomen op het gebied van waterkwaliteit. Wij benadrukken elke keer weer dat we alles op alles moeten zetten om de normen voor de Kader Richtlijn Water moeten halen in 2027.
- Voldoende water in droge periodes, en in natte tijden voldoende water kunnen afvoeren: een hoger waterpeil staat soms haaks op wat boerenbedrijven willen. Wij pleiten er steeds voor dat de functie het waterpeil moet volgen voor voldoende biodiversiteit.

Onze mensen

Het algemeen bestuur van waterschap Aa en Maas heeft bijna elke maand een Algemene Bestuurs (AB) vergadering, met uitzondering van het zomerreces.

Een paar weken daarvoor vinden de commissievergaderingen plaats. Er zijn drie vaste commissies:

- Algemene en Financiële zaken: belastingzaken, communicatie, regelgeving, personele aangelegenheden, eigendommen, informatisering en automatisering, facilitaire zaken, omgevingswet, inkoop en controlling
- Emissiebeheer: water zuiveren, zoals rioolwaterzuivering en slibverwerking
- Watersysteembeheer: het hele watersysteem, zoals peilbeheer, waterkwaliteit, onderhoud van watergangen, sluizen en gemalen, klimaatadaptatie en vaarwegbeheer

Af en toe vindt er overleg tussen fractievoorzitters en de dijkgraaf plaats.

Soms zijn er interactieve thema-avonden waarin verdieping in allerlei onderwerpen wordt gezocht.

Naast bovenstaande officiële vergaderingen overleggen we als fractie voorafgaand aan de AB- en commissievergaderingen. We hebben daarnaast via mail en telefoon regelmatig contact.

We zijn aanwezig bij bijeenkomsten met de zuidelijke waterschappen waar we vragen en ideeën uitwisselen.

Samenstelling fractie van links naar rechts

- Rick van de Pol – fractievoorzitter, waterschapsbestuurder, commissie Algemene en Financiële zaken rvandepol@aaenmaas.nl
- Corine Vos waterschapsbestuurder, commissie Emissiebeheer cvos@aaenmaas.nl
- Toin Peijnenburg is commissie Watersysteembeheer geweest tot 13 december tpijnenburg@aaenmaas.nl. Sophia Rammelt heeft zijn taken daarna overgenomen srammelt@aaenmaas.nl.

Waterschap Aa en Maas is verdeeld in vier regio's. Drie keer per jaar vindt in deze districten een regiovergadering plaats. Hierin wordt informatie gegeven door het waterschap over lopende projecten in dat district. Leden mogen vragen stellen over het district. Er mogen twee afgevaardigden per partij zitting nemen in het streekpanel. Wil iemand hier zitting hebben dan moet deze persoon binding hebben met het district; liefst uit het betreffende district komen. We hebben ervoor gekozen om leden van de Partij voor de Dieren hiervoor af te vaardigen die uit de districten komen. Dit maakt mensen betrokken bij het waterschap over een groot gebied en we scouten potentiële politieke talenten. Minimaal één van de waterschapsbestuurders sluit meestal als toehoorder aan.

Onze afgevaardigden:

- Regio Raam: Sophia Rammelt en Mirjam van Elst
- Regio Hertogwetering: Nicole de Schwartz en Yvonne Wellings
- Regio Boven Aa: Rick Neijssen en Bert van den Boorn
- Regio Beneden Aa: Jaime Visser

Sophia

Rick

Nicole

Bert

Yvonne

Jaime

Mirjam

Bijdragen

In 2024 benadrukten we steeds weer de intrinsieke waarde van dieren en het belang van zorgvuldigheid in ons omgaan met hen. We spraken uit om alles op alles te zetten voor een verbeterde waterkwaliteit, bijvoorbeeld door het stoppen met bestrijdingsmiddelen in de lelieteelt en riepen het waterschap op om daarbij het goede voorbeeld te geven door geen bloemen meer cadeau te doen. Ook gaven we aan dat we meer aandacht willen voor klimaatneutraliteit en circulariteit.

Met name het opkomen voor dierenrechten en dierenwelzijn is iets waarin onze fractie het verschil maakt en waar we vaak korte opmerkingen over maken op allerlei momenten.

- Muskusratten: zet in op **preventieve maatregelen** i.p.v. doden.
- Woorden doen ertoe. De tekst in de begroting voor 2025 is op ons verzoek aangepast. Er stond dat het waterschap op zoek gaat naar 'meer diervriendelijke methoden' om muskusratten te vangen. Wij vinden dat muskusratten vangen en doden per definitie niet diervriendelijk is. Op ons verzoek wijzigde het waterschap de tekst in 'minder dieronvriendelijke methoden'.
- 16.337 dieren zijn omgekomen in de vallen voor muskusratten vorig jaar in NL. Ondanks maatregelen om **bijvangst** te voorkomen zoals viskleppen en otteringen. Er zijn zelfs 2 bevers in overleden, terwijl dat beschermde dieren zijn! In de bestuursvergadering vroegen we om te polsen bij de Adviesgroep Techniek & Tactiek en de Themagroep Muskus- en Beverratten hoe dit heeft kunnen gebeuren.
- **Vispassages**: gelukkig staan deze als voorwaarde in de Kader Richtlijn Water, maar ons waterschap loopt enorm achter. Onze boodschap: maak vaart.
- We vroegen voorzichtig te zijn bij **werkzaamheden** in de Astense Aa – de Berken. De werkzaamheden zijn bedoeld om biodiversiteit te versterken, maar kunnen bedreigend zijn voor kleine insecten, met name voor een bijzondere libelle die in het gebied voorkomt.
- Vissen ervaren pijn en stress. Daarom pleitten wij voor een **hengelverbod**. Onze voorstellen: verhuur visrechten niet automatisch, betrek Stichting Vissenbelangen bij het uitzetten van vissoorten en gebruik geen lokvoer meer; dit is slecht voor de waterkwaliteit. Als hengelen toch toegestaan wordt door andere partijen, zo gaven we aan, stel dan de volgende voorwaarden: stop met lood vissen (dit is slecht voor het milieu), zorg voor bredere visvrije zones, niet hengelen bij onderhoud, extreme hitte of vervuiling, het waterschap zelf de naleving laten controleren en houdt geen viswedstrijden. Onze vragen aan het Dagelijks Bestuur: 1,7 miljoen Nederlanders vissen. Maximaal 28,9 miljoen vissen kunnen per keer meegenomen worden! Heeft dit geen effect op de KRW-doelen? Is er goed onderzocht hoeveel vissen per waterloop mogen worden gevangen zonder de waterkwaliteit te schaden?
- Overstromingen: neem dieren mee in het **evacuatieplan**.
- **Insectenteelt**: insecten kunnen gevoel hebben dus promoot deze teelt niet.
- Enzovoorts.

In 2024 heeft onze fractie de volgende motie ingediend:

- Op 13 december dienden we een motie in om te onderzoeken of een **visdeurbel** geïnstalleerd zou kunnen worden in sluis 0 in de Zuid-Willemsvaart te 's-Hertogenbosch. Ze gaan er toch aan het werk om een omleidingsriool aan te leggen, dus kan een visdeurbel wellicht meteen meegenomen worden. Het voordeel van een visdeurbel is dat vissen veel vaker de sluis kunnen passeren en het vergroot de zichtbaarheid van het waterschap en de betrokkenheid bij het onderwaterleven. Onze motie is aangenomen met maar twee stemmen tegen.

De volgende motie ondertekenden we:

- Het water dat onder een rioolput stroomt, eindigt uiteindelijk in de zee. Gooi je er afval in, dan vervuult je het water. Het is belangrijk dat iedereen dat beseft. Daarom hebben we een motie van de BBB mee ingediend: plaats in elke stad en elk dorp binnen onze waterschapregio een **tegeltje** met de tekst: 'Hier begint de zee, niets ingooien a.u.b.'.

In 2024 heeft onze fractie de volgende schriftelijke vragen ingediend:

- Op 14 februari dienden de meeste waterschapsfracties door het hele land een motie in om **kunstmest op onze pachtgronden** binnen 1 kilometer van Natura 2000-gebieden te verbieden. Ons Dagelijks Bestuur gaf in hun reactie aan dat ze ernaar wordt gestreefd om de gronden vooruitlopend op de inrichting te gaan verschromelen. Maar bij strategische gronden wordt kunstmest niet verboden. Ze willen wel inzetten op duurzame gronduitgifte en stimulering van de biodiversiteit als het beleid eigendommenbeheer geactualiseerd wordt. <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/vragen/kunstmest>
- Op 14 maart stelden we vragen over de **klimaatmonitor**: willen we in 2035 klimaatneutraal worden, lopen we op schema, wordt de routekaart regelmatig bijgesteld en kunnen wij de laatste versie van de routekaart ontvangen. We vroegen of er een beeld is van de maatregelen die na de periode van de routekaart nodig zijn om in 2035 **klimaatneutraal** te zijn. Ook stelden we de vraag of we ondersteuning krijgen van het Klimaat Neutraal & Circulair Assetmanagement en Opdrachtverlening (KCAO)-traject van de Unie van Waterschappen. En wat deze steun inhoudt. Bij **circulair aanbesteden en uitvoeren** vroegen we of er een nulmeting is gedaan. Ook vroegen we naar **duurzaam opdrachtgeverschap**. Voorts vroegen we of Aa en Maas aan **beprizing** van broeikasgassen en CO2 beprizing doet. Ten slotte vroegen we hoe het staat met **aquathermie**. <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/vragen/klimaatmonitor>
- Op 5 april stelden we vragen of de **ontmanteling van de dassenburcht** wel volgens de regels is verlopen. De dassenvereniging vertelde ons namelijk dat er doorgewerkt is na de ontheffing voor ontmanteling van een dassenburcht bij st. Agatha, terwijl het kraamtijd is en het hoge water is gezakt en er was geen alternatieve burcht. <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/vragen/ontmanteling-dassenburcht-bij-st-agatha>
- Op 13 mei stelden we vragen over grond dat in Engelen gebruikt gaat worden. Het Vlijmens Lint, een groep bewoners uit Vlijmen die zich hebben verenigd, hadden gezien dat deze **grond**

te vervuild was om te gebruiken.

<https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/vragen/geen-vervuilde-grond-gebruiken>

- Op 7 augustus stelden we vragen over **massale vissterfte** in water naast een bedrijventerrein in Helmond <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/vragen/massale-vissterfte-in-helmond>
- **Dierproeven** in ons waterschap: het is helaas realiteit. Het doel? Bepalen hoeveel gif er in vissen en mosselen zit. We hebben de aandacht gevestigd op het feit dat vissen echt pijn kunnen ervaren. Daarom vroegen we aan het Dagelijks Bestuur: zijn er geen alternatieven beschikbaar? En als die er niet zijn, kunnen we dan extra eisen stellen aan het dierenwelzijn bij deze proeven?
- Wij hebben het db opgeroepen om de giftige bollenteelt te voorkomen.
- Wordt het **maai beleid** wel goed uitgevoerd? Die vraag stelden we het Dagelijks Bestuur. We zagen dat aan beide kanten van de sloot werd gemaaid in Engelen, terwijl de norm is om gefaseerd te maaien. Daarnaast waren slootranden helemaal kaal, bijvoorbeeld bij Empel aan het Veldpad. En ten slotte merkten we op dat de bloeiperiode van planten momenteel een maand eerder start dan vijftig jaar geleden. We vroegen het Dagelijks Bestuur of daar bij het maai beleid rekening mee wordt gehouden.

Invloed

- Wij weigeren al sinds onze beëdiging **bloemen**, voeren achter de schermen discussie over het geven van bloemen en hebben zelfs een motie erdoor proberen te krijgen om andere cadeaus te geven in plaats van bloemen. Helaas was er geen steun voor de motie. We willen geen bloemen vanwege onder andere de bestrijdingsmiddelen die er worden gebruikt en de korte termijn waar je er plezier van hebt. Maar toch een compliment aan Waterschap Aa en Maas: ze gaven in het streekpanel geen bloemen, maar een prachtig pakket met biologische producten als cadeau! Zo hebben we informeel toch invloed!

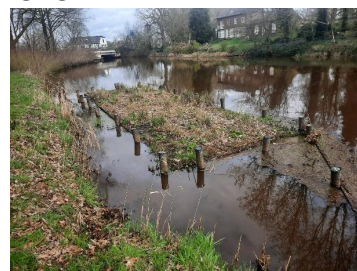
Wij zijn nuttig in het waterschap! Wij zijn nodig!

Om ons gezicht te laten zien en kennis op te doen waren we op veel momenten aanwezig:

- We volgden presentaties:
 - o Lezing over het **klimaat** door Peter Kuipers Munneke, onder andere bekend als weerman bij de NOS.
 - o over **waterbeheersing en klimaatadaptie**. Op een kaart werden plekken aangewezen waar het water wordt vastgehouden. Hoewel het waterschap zich profileert als een orgaan dat alles in goede waterbanen leidt, heeft de extreme regenval van de afgelopen periode bewezen dat niet alles te reguleren valt. Dit is niet alleen nadelig voor de agrarische sector, ook de natuur heeft er onder te lijden. Natuurmonumenten heeft bijvoorbeeld bij diverse beukenbomen greppels moeten graven om te voorkomen dat deze zouden bezwijken onder de grote hoeveelheid gevallen neerslag. In het streekpanel van Hertogwetering presenteerde het waterschap voorbeelden van oplossingen voor **wateroverschotten**. Om een ander streekpanel volgden we een presentatie over **vernatting** in het Wijboschbroek.
 - o over de **'stad als spons'** waarin het waterschap gemeenten tips geeft over het nemen van maatregelen om met klimaatverandering om te gaan, zoals afkoppelen van regenpijpen, groene daken en wadi's.
 - o Cyril Liebrand zette ons tijdens zijn lezing bij het IVN op een ander spoor over bloemrijke dijken. 'Bloemenrijk betekent niet perse een **soortenrijke dijk**, en dat is wel wat het beste is,' zei hij.
 - o 2027 komt snel dichterbij! Dan moeten we het **water sprankelend schoon** hebben. We werden op meerdere momenten geïnformeerd over de stand van zaken. Onder andere over het rapport van de Universiteit van Utrecht en RLI: o.a. dat we de meeste invloed hebben op beekherstel, natuurvriendelijke oevers en vismigratie. Over de waterschapsverordening waarin waterkwaliteitsregels worden aangescherpt. Over gebieden die verontreinigd zijn met **stikstof en fosfor**: de vrijstellingen worden afgebouwd. Over **PFAS** verwijderen. De bedrijven die samenwerken onder Wetsus hebben iets ontdekt om PFAS uit water te halen. Ze kunnen deze methode ook gebruiken om medicijnresten af te breken. Maar laten we er vooral samen voor zorgen dat er geen nieuwe PFAS meer bijkomt! Over verbeteren van waterkwaliteit achter **riool overstorten**: met bakken waar water kan bezinken, stad als spons en afkoppelen regenwater.
 - o De **zuiveringsinstallatie** in Ooijen, die het rioolwater van Oss en omgeving reinigt, ondergaat een grote make-over en wij gingen er kijken. Wist je dat er jaarlijks maar liefst 220 ton medicijnresten in ons afvalwater belanden? En dat het aantal medicijnresten elk jaar met 9% stijgt! Het komt niet doordat we pillen door de wc spoelen, maar omdat medicijnen via onze urine in het riool terechtkomen.

- **Hoogveen** in de Peel: tijdens een excursie bij Leegveld ontdekten we hoe de ideale omstandigheden worden gecreëerd voor het herstel van dit unieke ecosysteem. Water wordt bv vastgehouden in een soort "badkuipen" – dat zijn velden omringd door zandranden!
- Tijdens een excursie naar de **wijstgronden** bij het Sint Anna Bos in Uden leerden we dat breuken ontstaan door de beweging van de aardkorst, veroorzaakt door de verschuiving van Afrika richting Europa.
- We waren bij een werkbezoek bij een vooruitstrevende akkerbouwer, van Proeftuin de Peel, een plek waar ondernemers kunnen experimenteren met innovatieve ideeën ten behoeve van **regeneratieve landbouw**.
- Over **invasieve exoten**: De Aziatische duizendknoop en waterviel verdringen andere soorten en veroorzaken erosie. Er is gelukkig een alternatief voor bestrijding met bacteriën, want bacteriën tasten ook andere planten aan. Met inheemse planten die de duizendknoop en waterviel hun ruimte en zonlicht ontnemen. Dit vertelde een exotenspecialist waar we een inspirerende presentatie van bijwoonden
- Marjan Minnesma, bekend van het **Urgenda-proces**, gaf een lezing bij ons waterschap! Dat wilden we natuurlijk niet missen!
- In 2022 was waterschap Aa en Maas voor 86% **energieneutraal**. Goed op weg dus naar ons doel van een energieneutraal waterschap in 2030! Echter, we scoren nu lager omdat we meer verbruiken. Dit hoorden we tijdens een lezing bij het streekpanel van boven Aa.
- Over het nieuwe **belastingstelsel** dat ingaat in per 1-1-2026.
- Kennismaken met de **ambtelijke organisatie**: met een 3D bril in alle leidingen/apparaten/gebouwen op de zuivering kijken, horen wat er allemaal achter de schermen wordt uitgevoerd, zien hoe het water van ongezuiverd naar schoon eruit ziet, enzovoorts.
- We waren bij een lezing over de invloed van **Europa** op het waterschap.
- In de jaren 50 werd chemie nog relatief weinig gebruikt. Maar het is explosief gegroeid, zo erg dat chemische stoffen verantwoordelijk zijn voor maar liefst 25% van de achteruitgang van de natuur! Op de **Brabantse Waterdag** volgden we een lezing van prof. Dr. Annemarie van Wezel, die dit zorgwekkende feit vertelde.
- We waren bij het **waterschapscongres**
- We woonden de **ledenvergadering** bij van de vereniging voor waterschapsbestuurders.

Drijvend eiland

- We namen deel aan allerlei excursies, vooral tijdens de streekpanels:
 - o Naar het **dynamisch beekdal** van de Aa.
 - o We bezochten de **Sint Jansbeek** en zagen in de praktijk een meanderende stroom naast de oude rechte sloot gemaakt is. De randen en bodem van de oude sloot waren van beton en die zijn grotendeels weggehaald. Er is tevens een beverbiotoop, een vispassage en een ecologische verbindingzone gemaakt.
 - o We wandelden met het waterschap rond op **Golfclub Landgoed Coudewater** waar een dassenburcht en amfibieën poelen zijn gemaakt. Er wordt ook gras gebruikt dat goed tegen hitte en droogte kan dus er hoeft minder besproeid te worden met diep grondwater.
 - o We liepen langs het **Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen**. De dijkbeheerder gaf hier een excursie voor onze Partij voor de Dieren Algemeen Bestuursleden en streekpanel leden.
 - o Verscholen naast de voormalige **Isabella kazerne** in Vught is het voorheen verwilderde stukje bos omgetoverd tot een plek waar je lekker de benen kunt strekken.
 - o We woonden de opening bij van een 2 kilometer lange **ecologische verbindingzone** bij de Grote Wetering in Vinkel.
 - o We kregen een rondleiding door museum het Kruithuis in 's-Hertogenbosch. Waterschap Aa en Maas heeft subsidie gegeven voor een **tentoonstelling over water** op de eerste verdieping.
 - o **Dode vogels en duizenden dode vissen en stinkend water!** Het is afschuwelijk dat het water van het industrieterrein in Helmond al jarenlang zo ziekmakend is! Het is zelfs zo risicovol dat er waarschuwborden zijn geplaatst. Onze fractie met twee van onze streekpanelleden was ter plekke op werkbezoek en zag het inktzwarte water.
 - o We gingen met het streekpanel kijken naar werkzaamheden bij de Aa. Doel is het weer **zichtbaar maken van de Aa in de stad Helmond**. Voordeel is een aantrekkelijkere klimaatbestendige stad die klaargemaakt wordt voor de toekomst.

Communicatie

Sociale media

Het waterschap staat meestal ver van mensen. Burgers weten er weinig van. Daarom besteden we veel tijd en aandacht aan berichten op sociale media, in de hoop het waterschap en wat wij hierbij doen meer bekendheid te geven. We vragen of mensen onze berichten liken en delen om ons bereik te vergroten. Daartoe delen we de linkjes van veel berichten in de WhatsApp groep van de actieve leden van regio 's-Hertogenbosch en de WhatsApp groep van de streekpanelleden. We maken berichten over wat we hebben bereikt en over de onderwerpen die we ter sprake brengen in de waterschapsvergaderingen. We maken berichten over excursies en lezingen die we hebben gevolgd, informatie avonden die we hebben bijgewoond, evenementen die plaatsvinden, we noemen berichten in de media als het onze visie ondersteunt, enzovoorts. We plaatsen er mooie foto's bij; soms een compilatie en soms met Partij voor de Dieren-logo.

- Op Facebook hebben we 363 volgers. We schreven in 2024 66 berichten sinds de beëdiging.
- Op Instagram hebben we 295 volgers. We schreven in 2024 66 berichten sinds de beëdiging.
- Op X hebben we 48 volgers. We schreven in 2024 53 berichten. Daarna zijn we overgestapt naar Blue Sky waar we nog maar 18 volgers hebben en drie berichten hebben geplaatst omdat we begin december zijn overgestapt.
-

Daarnaast houden we de website bij zodat moties, schriftelijke vragen, nieuws, onze idealen, onze contactgegevens, enzovoorts makkelijk gevonden kunnen worden.

Ook op onze privé websites en in ons privéleven schrijven en spreken we over het waterschap om bekendheid bij onze achterban te vergroten.

Links

<https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/>

<https://www.facebook.com/pvddaaenmaas>

<https://www.instagram.com/pvddaaenmaas/>

<https://x.com/pvddaaenmaas>

<https://bsky.app/profile/pvddaaenmaas.bsky.social>

We zagen een dassenhol tijdens een excursie naar de Wambergese beek

Activiteiten t.b.v. PR

Om het waterschap buiten sociale media te vergroten ondernamen we de volgende activiteiten:

- Tijdens de **Kickstart opleiding** van de Partij voor de Dieren hield Rick van de Pol een praatje. Hij deelde zijn ervaring als bestuurder van een waterschap en vertelde hoe je kunt bijdragen aan een duurzamer Nederland.
- Tijdens de **afdelingsvergadering** van Noord-Brabant werd Rick van de Pol samen met alle Brabantse fractievoorzitters van het waterschap geïnterviewd. Ze gaven een inkijkje in de taken, successen en kansen het waterschap.
- Het water in Aa en Maas is weer een klein beetje schoner. We **raapten afval** uit het water met een kano!
- Samen met fractie 's-Hertogenbosch organiseerden wij een **manifestatie bij het Engelermeer**. Daar is een bollenveld gepland waar gif gespoten gaat worden. Corine Vos vertelde aan het publiek over de nadelen van gif op water en het leven in en rondom het water.
- Het klimaat daagt ons steeds meer uit met extreme droogte én flinke stortbuien. Corine Vos gaf een **inspirerende lezing** over hoe we met deze uitdagingen omgaan als waterschap. Bovendien deelde ze handige tips die mensen zelf kunnen toepassen.
- We waren soms aanwezig bij het **PvdD café** in 's-Hertogenbosch.

We zagen sporen van een knagende bever tijdens een excursie.